

LÉVAI HIRLAP

Társadalmi-, Szépirodalmi- és Közgazdasági hetilap.

A Barsvármegyei Községi és Körjegyzők Egyesületének hivatalos lapja.

Szerkesztőség és kiadóhivatal háva a lapba szánt kéziratok, hirdetések, előfizetési díjak küldendők: **LÉVA KAZINCZY-UTCZA, 2. SZÁM. MEGJELNIK MINDEN SZOMBATON.** * Szerkesztőségi telefon szám 24. *

Felölteszerkesztő és kiadó: **SCHULCZ IGNÁC.**

Szerkesztő: **KOPERNICZKY CORNÉL.**

Előfizetési ár: **Egész évre K. 5.— Fél évre „ 2.50 Negyed évre „ 1.25** Egyes példány 10 fillérért kapható **SCHULCZ IGNÁC LAPTULAJDONOSNÁL.**

A sajtóreform.

A kormány által tervezett sajtó reform guzba kötő reakciós reform ellen megmozdult az egész ország közvéleménye, az újságíró testületek, legújabbán pedig az újságkiadók is. A Magyar Újságkiadók Országos Szövetsége emlékiratot intézett a kormányhoz a sajtóról szóló törvényjavaslat tárgyában.

Az emlékiratnak a Lévai Hirlap részére a napokban megküldött példánya nyomán közöljük belőle a következőket:

Midőn valamely alapvető törvény megalkotásáról van szó, mindig meg szokták kérdezni egy szakértőket, mint az érdekelt köröket. Ez nem csak szokás volt, hanem szinte jogszokás. Mégis midőn most a kormány a sajtótörvény revízióját vitte a törvényhozás elé, mellőzte a magyar újságkiadókat, akik pedig ugyis mint legelső sorban érdekelt felek, ugyis mint ezeknek a szakkérdéseknek leghivatottabb gyakorlati ismerősei, mellőzhetők semmi esetre se lettek volna. Véleményadásra nem szólította föl a kormány a Magyar Újságkiadók Szövetségét, pedig a testület, amely

nem foglalkozik semmiféle pártpolitikával s amelyben az újságkiadók pártkülönbség nélkül egyesültek, hivatva van arra, hogy nemcsak szakavatott, hanem egyszerűs mind tárgyilagó véleményyt is mondjon a kormány sajtójavaslatáról.

Kötelességünknek tartjuk, hogy fölszólítás nélkül is fölkeressük a kormányt szakszerű emlékiratunkkal, mert mint a nemzeti kultura munkásai bizonyára joggal kérhetünk meghallgatást oly szakmában, amelyhez nemcsak értünk, hanem amelyért sok áldozatot is hoztunk. Kötelességünk ez a közérdekkel szemben, de kötelességünk a saját jogos érdekeink szempontjából is, amelyeket súlyos veszedelmekkel fenyeget a sajtótörvény új tervezete. S midőn emlékiratunkat a kormány figyelmébe ajánljuk, csak azt hangsúlyozzuk, hogy szövetségünkben képviselve van minden politikai pártárvnyalatot szolgáló hirlap s föllépésünk súlyát csak növeli az a tény, hogy az itt közölt kifogásainkat egyhangú határozattal terjesztjük föl.

A magyar újságkiadók számos ízben szinte elodázhatlannak látták

annak szükségét, hogy a sajtójognak éppen a kiadókra nézve oly releváns és főleg rendészeti kérdései, minők a kaució kérdése, a kolportázskérdés, a lapcímvédelem, az alaptalan lefoglalás okozta károk megtérítése stb., egységes, mindenre kiterjedő sajtótörvényben nyerjenek végleges szabályozást.

Annak, hogy a magyar újságkiadók dacára ennek az élénken érzett szükségnek soha nem fordultak kormányainkhoz oly kérelemmel, mely ezen kérdések szabályozását sürgeti, — mélyreható okai vannak.

Az utóbbi időkben — és itt legalább egy évtizedre nyulunk vissza — magára a sajtószabadság intézményére nézve látszott kockázatosnak a sajtójog reformját sürgetni.

Bármily kifogásokat is emelhetünk az 1848. évi sajtótörvény ellen abból a szempontból, hogy egyes intézkedései elavultak, hogy rendészeti szabályai a mai igényeknek meg nem felelők, ez a törvény mégis alkalmasnak bizonyult közel 70 éven át arra, hogy azt a nagy elvet, melyet a törvény első §-ában statuál, azt, hogy gondolatait sajtó útján mindenki szabadon terjesztheti, — minden támadás ellenében is megmentse.

Az országhirü

Meinl pörkölt kávé keverékek
lerakata Kertész füszer kereskedésében Léván.

Lang és Kun központi szálloda, étterem és kávéháza, a kereskedők találkozóhelye. Telefon 47.

A „Magyar Jogászegyesületben” mintegy négy év előtt sajtójogunk reformjáról lezajlott vita során Zsitnyai Leó, a sajtójognak kiváló elméleti és gyakorlati tudósa és Kenedi Géza felszólalásukban óva intettek attól, hogy hozzányuljunk a sajtójog reformálásához, mielőtt a közélet fölfogásában, az uralkodó politikai pártok és vezérférfiak gondolkodásában és intencióiban kellő garanciáit nem látjuk annak, hogy a készitendő reform a sajtószabadság intézményét a maga teljességében, korlátoktól menten viszi át sajtójogunkba.

Ugyanezen meggondolás tartotta vissza Szilágyi Dezsőt is attól, hogy a 48-as sajtótörvényhez hozzányuljon. Es ennek a megfontolásnak adott kifejezést Erdélyi Sándor volt igazságügyi miniszter, aki szintén óvakodott a 48-as törvényhez hozzányulni, pedig ő 1898. évi március 1-én utasítást kapott a képviselőháztól arra, hogy „egy végleges magyar sajtótörvényről terjesszen javaslatot a ház elé.”

Ha tehát oly hosszú idő óta a most jellemzett megfontolás tartott bennünket is vissza attól, hogy sajtójogi kodexünk megalkotását sürgecsük, — mennyivel indokoltabb

ez az óvatosság ma, mikor vezetőkörünk sajtóellenes érzülete közismert, normális parlamenti viszonyaink nincsenek és ily alapvető törvények a törvényalkotás normális ellenőrző és az ellenőrzésből fakadó javító retortáján keresztül nem mennek. Lehetetlennek tartjuk az új sajtótörvény higgadt és tárgyilagos megvitatását és közmegnyugtató keltő megalkotását oly időszakban, midőn a sajtó legelterjedtebb és legtekintélyesebb organumai ellen jogtalan kormány-rendelkezések vannak érvényben, mint amint csak nem az összes ellenzéki lapoknak a vasuti pályaudvarokból való kitiltása.

Ez okok is elégségesek volnának arra, hogy mai állapotainkat *időszertlenüleknek* tartsuk arra, hogy éppen most vigyük keresztül sajtójogunk reformálását. De ha ez iránt kételyeink lehetnek volna, úgy azokat eloszlatja az előttünk tekvő törvénytervezet, melyből mélységes sajnálatunkra kell látnunk azt, hogy ezeket az évek hosszú során át kifejegetesedett óhajainkat semmibe sem veszi. sérelmeinket nemcsak nem orvosolja, hanem tetézi és mindezek felett számos intézkedésével az újságkiadók anyagi existenciáját is

veszélyeztetvén, magát a sajtószabadságot nyirbálja meg.

E javaslatot jogászköreink azzal bélyegezték meg, hogy az *nem jogászai munka*, hogy az ellenmondásoktól hemzseg és hogy az mint alapjában felületes, a benne szabályozott viszonyokat nem ismerő szerző munkája, pusztán javításokkal sem lehet helyes törvényalkotássá.

Újságírótestületeink egyöntetűen sikra szálltak ellene, mert attól a *gondolat* szabad közlésének elvét féltik, az *írói toll* szabad szárnyalásának megkötését látják. Mi a magunk részéről a javaslatot *nem tartjuk szakavatott munkának* s az újságkiadókra is végzetesnek tartjuk. Végzetesnek pedig főképpen a komolyan megalapozott, anyagilag is jól fundált vállalatokra nézve, amit azért hangsúlyozunk, mert éppen a javaslat indokolása utal arra, amit mint autentikus kijelentést is többször hallottunk a törvény egyes intézkedései védelmére, azt t. i., hogy a komoly és gazdaságilag jól megalapozott vállalatokat az intézkedések nem érintik.

Mindezek alapján álláspontunk a javaslattal szemben az, hogy az *ezidőszertint a napirendről levéssék.*

Ez álláspontunk két sarkalatos

Dalok.

— Előadja a Balassagyarmati Dalárda ma este a Városi Színházban Léván. —

Dal a dalról.

Szövegét írta: Szabolcska Mihály.
Zenéjét szerzte: Pogátschnigg Guidó.

Mesék tündére, száz csodás alakban;
Ez vagy te Dal!
Itt a leányka ajkán most takadó, bimbózdó
Amott örök bút síró sziveken: [szerelem;
Az elhaló, legutolsó sóhaj tán!

Most templomok felséges boltozatját
Csapdossa szárnyad szent zsolozsma képen.
Majd munka zajjal váltasz egy tanyát,
Vagy zörgeted a csárdák ablakát,
S jársz andalogni puszták közepében.

Most kis tilinkó hangja vagy csak,
Sövény kerítés jázmin bokra mellett,
S merengve mig hallgat leány belül:
Patyolat ágán könyökre dől,
S úgy álmodik rajtad csókot, szerelmet.

Majd büszke Szózat, harcok viharában,
Egyszerre zúgva ezrek ajakáról,
Keményre edzed a kardot, a szívet:
A zászlót győzelemre úgy viszed,
S zöngesz apothéozist a halálról.

A finn dal. (Suomen laulu.)

Férfikarra szerzte: Pacius F.

Halld, mily édes dal sír némán
Vájnőmjöjner ősi lantján!
Ez a szép finn dal!
Halld a fenyvek mint susognak,
Gyors habok miként csobognak:
Ez a szép finn dal!

Mindenütt az erdőn, halmon
Édes ének kél az ajkon:
Ez a szép finn dal!
Szívünk húrja hogy ha rezdül,
Fájdalomtól, vagy örömtől:
Ez a szép finn dal!

A reményhez.

Szövege: Csokonai V. Mihálytól.
Zenéjét szerzte: Lavotta János.
Férfikarra átírta: Hoppe Rezső.

Földiekkel játszó égi tünemény,
Istenségnek látszó csalfa vak remény!
Kit terem magának a boldogtalan;
S mint védangyalának bókol úntalan.
Sima száddal mit kecsegtetsz, miért nevezsz
Kétes kedvet mért csepegtetsz még most is

[felém?
[belém?
Csak maradj magadnak, biztatóm valál,
Hittem szép szavadnak, mégis megcsalál.

Elvennélek én, csak adnának...

Szövege: Petőfi Sándortól.
Zenéje: Erkel Ferencztől.

Elvennélek én, csak adnának,
De hiába szólok az anyádnak.
Megtagodja tőlem kezedet,
Nem tudom az oka mi lehet.

Olyan háborodott az elmém!
Sokszor sírnék, ha nem szégyelném.
Mért nem vagyok felhő az égen,
Sírnom akkor nem volna szégyen.

Mért nem termettem búzának?
Aratás van most, levágnának.
Nem kellene soká szenvednem,
Ebben a keserves életben.

A faluban útca hosszat
Muzsikáltatom magamat.
Tele palack a kezembe,
Táncolok, mint veszett fene.

Húzd rá cigány siralmasan,
Hogy magamat kisírhassam.
De majd ott az ablak alatt,
Húzzatok valami vígat.

Ott lakik az én angyalom,
Az én bujdosó csillagom
A ki tőlem elbujdosott
S világát mással éli most.

oka — mint azt kifejtettük — az, hogy egyrészt mai állapotainkat és törvényhozó testületünk közhangulatát a sajtóreform tárgyalására *időszertülenekek* látjuk, másrészt a javaslatot mai alapelveivel, rendszerével és szövegezésével *annyira alapjaiban elhibáztunk tartjuk*, hogy *toldással-foldással, javítgatásokkal* kielégítő törvényt abból szerkeszteni nem lehet.

Ifjúsági egyesületek szervezése.

— A lévai ifjúsági egyesület. —

Sokan nem is sejtik, hogy e cím alatt mennyi sok szép idea és mennyi nemes eszme lakik, s talán alatta oly intézményt értenek, mely a tanult, vagy középiskolai ifjúság körében fejti ki működését. Nem. Ez az egyesület a népé, a *nép fiait*, kik a népiskola és az ismétlő-iskola elvégzése után befejezettnek vélik tanulmányaikat; azé az évenként 200—250 ezer ifjúé, kik 15. életévüket betöltvén megszűnnek öntudatos, szakszerű vezetés alatt állni, bár ebben a korban a legveszedelmesebb helyzetben vannak, lelkük legalkalmasabb a jó-rossz impressziók befogadására.

Sok körülmény játszik közre e körben, melyek mind hivatásszerűen, felkiáltójelként figyelmeztetnek és helyeslik, kívánják az egyesület létezését, elmaradhatlan szükségét. Napjainkban, midőn hazánkban ezer baja, ellensége, midőn a nemzetiségi törekvések, s egyre hatalmasabb küllenségeink:

misztikus homályba burkolják a jövőt, nem gondolkodóba ejt-e mindnyájunkat s akarunkat oda irányítja, hogy a népben felébresszük a sokat és büszkén emlegetett — s sajnos a nép lelkében hiányzó — nemzeti öntudatot, *önérzetet!* Vagy nem szomorú tény-e az, hogy ezren és ezren hagyják el a hazát, egyre nagyobb arányokat ölt a kivándorlás! Még sok példát, korunk számtalan szociális baját sorolhatnám fel, melyek mind orvoslásra, segítség-re várnak. Ezen orvoslás legkimagaslóbb, leghivatásszerűbb helye a *népiskola!* A zsenge gyermeki lélekbe itt kell beplántálni még a nemzeti öntudatot, *önérzetet* (hiszen minden tárgyat e szolgálatkörbe állíthatunk) itt kell szoktatnunk kintásra, munkára . . .

A másik — amiről most rovom a sorokat — az *ifjúsági egyesület*. (Ezzel azonban nem akarom azt mondani, hogy csak e két eszköz áll e tekintetben rendelkezésünkre.

Láthatjuk tehát, hogy az ifjúsági egyesület a fentiekből definiálva *nemzeti probléma* is.

S ki lehetne más természetesen ezen egyesületnek a *lelke*, szakszerű, öntudatos vezetője, — mint a falusi népiskolában — a *tanító*. A tanítónak tartozik ez is nemes, ideális hivatásához. Neki kell egybegyűjteni az ifjakat, s addig vezetni az egyenes uton, míg férfi mivoltuk, életkörülményeik (pl. házasság) ezt megengedik.

De ne csak a fent említett célt tűzzük ki, hisz van azonkívül még sok idea, mely megvalósításra vár. Ilyen célkitűzés legyen elsősorban, hogy *kultúrnépet* neveljünk. Ma már nem élünk abban a korban, hogy műveltséget, szélesebbkörű ismereteket nélkülözhetnénk, hisz aki első sorban megkö-

veteli ezt tőlünk, az maga az *élet*. Tekintsünk a nyugati kulturállamokra, s megértjük, hogy mért állnak oly magas nivón, ha népdét tekintjük, kik megfelelő műveltséggel, ismeretekkel rendelkeznek, s nemcsak két kezükkel, fizikailag, hanem szellemileg is, logikájuk segítségével munkálkodnak. Emeljük a mi népünket is ezen kulturállamok sorába! Iganítsuk őket *életbölcsességre!*

De magát az egyént tekintve is fontos szerepünk legyen az egyesületben. A *pubertás* — a gyermeknek az ifjkorba való át-lépésének nagy kibontakozási időszaka — bekövetkezése után az ifju lelke minden iránt fogékony, a jó-rossz, különösen az utóbbi impressziókat szívesen elfogadja. (Pl. Megrendül hitében, tagadja Isten létezését.) Ilyenkor szilárd vezető kell. A *alkohol* élvezetétől való óvás; a tuberkulózisra vonatkozó kérdés keretében felvilágosítás, a tisztaság és óvtossága való figyelmeztetés a legfontosabb feladataink közé tartozik!

S hogy milyen belélet folyjon ily kultur-szociális egyesületben, legyen szabad például állítanom a *lévai áll. tanítóképző intézet kebelében működő ifjúsági egyesületet*.

A gyűlések szerdán és szombaton este tartatnak változatos ismeretterjesztő és szórakoztató műsorral kapcsolatban. A tanítónövendékek — a jövő vezetői — szerepelnek a tanári kar tagjainak egy-egy előadásából mintát nyerve. Ugyszintén a növendékekből nevezetnek ki a tanári kar által a vezető tisztviselők, kik a pedagógia tanárának felügyelője és szakszerű utasítási alapján végzik munkáikat. A tagok (földmívelő ifjak) közül is választatnak tisztviselők (elnök, alelnök, stb). A munkásság a következőkben foglalható össze: 1, *szórakoztató előadások* a.) szavalat (melodráma), a tartalmat magyarázva; b.) ének (szóló, duó; quartet... népdalok, hazafias

Hej! cigányok itt az ablak!
Most a leges legvigabbat!
Húzd rá cigány siralmasan,
Hogy magamat kisírhassam.

Ne lássa az a csalfa lány,
Hogy búsulok csalfaságán.
Hej cigányok itt az ablak,
Most a leges legvigabbat.

Új kurucz nóták.

Lányi Ernőtől.

Éjszaka van, csillag siracs az égen;
Oly szomorú ez az ország régen.
Szabadságát mind hiába várva
Vándorol a magyar, bújosdik a magyar
Idegen országba.

Halvány sugár dereng át az éjen
Gyermek álom, tündér álom képben.
Az a sugár reménységünk fája,
Haza jön a király,
Köztünk lakik Budán
Fényes palotába.

Bécsben lakni nem muszáj,
Gyere haza, jö király!
Van itt házad, hogy ne lenne,
De nem lakik senki benne,
Fáj ez nekünk, nagyon fáj.

Magyar pénznek gyors a lába, csitt, csitt, csitt.
Elszalad a Bécsiába, csitt, csitt, csitt.
Bécsiába, Ausztriába,
Osztrák császár konyhájára, csitt, csitt, csitt.
Régi panasz, de hiába.

Népdal-egyveleg.

a.) Száraz földből virág nem kél . . .

Szövege: ifj. Lányi Ernőtől.

Zenéje: Lányi Ernőtől.

Száraz földből virág nem kél,
Édes hazám, mivé lettél?
A nótád hej! az se úgy szól,
A hogy szólt réges-régen!
A mikor még a csillagod
Messze fénylett fönn az égen.

b.) Árva csalán az út szélén . . .

Szövege: Tóth Benőtől.

Zenéje: Lányi Ernőtől.

Árva csalán az út szélén,
Árva vagyok réges régen!
Nem leszek én soha boldog!
A világról már lemondok.

c.) Az én galambom . . .

Szövege: ifj. Lányi Ernőtől.

Zenéje: Lányi Ernőtől.

Az én galambom bizony ma rám sem néz.
Hej! pedig az ajka, oly édes, mint a méz.

Kökény szemében a nap sugára ég,
De hát ma duzzog, ma meg se csókol még.

Az én galambom a legszebb gyöngyvirág!
Selyem hajából kihullt a rózsza ág,
Ha nékem adja, cserébe csókot kap,
Fehér tej arcza attól lesz pirosabb.

Az én galambom a legszebb gyöngyvirág!
Selyem hajában virul a rózsza ág.
Kökény szemében kigyúl a napsugár,
Piciny kis ajka szerelmes csókra vár.

Falu végén kurta kocsmá.

Szövege: Petőfi Sándortól.

Szerző: Arany (Auszpitz) Jenő.

Falu végén kurta kocsmá
Oda rúg ki a Szamosra.
Meg is látná magát benne,
Ha az éj nem közeledne.

Az éjszaka közeledik,
A világ lecsendesedik.
Pihen a komp, kikötötték,
Benne hallgat, a sötétség.

De a kocsmá bezzeg hangos,
Munkálódik a cimbalmos.
A legények kurjongatnak,
Szinte reng belé az ablak.

dalok); c.) zene (hegedűszóló, duó, zongora, harmónium, zenekar); d.) színmű (monológ, dialóg, egyfelvonásos vígjáték stb.) *Tudományos, ismeretterjesztő előadások:* a.) felolvasás; b.) szabadelőadás (mindkettő az irodalom, történelem, alkotmánytan, földrajz stb. keretéből); a nemzeti bajainak tudatossá tétele. c.) Vetített képek kísért felolvasás (pl. a francia forradalom, a Kárpátok, Budapest, az alkohol s következményei stb. Ez a plakkett egyik oldala. Ezen szerepléseket a tanári kar tagjai s a tanítónövények látják el. A másik oldal a tagoké, a tagok szerepléseinek képe. Miután példát nyertek, ők is szavalnak (könnyebb elbeszélő, hazafias költemények), énekelnek (népdalok, szóló és hazafias dalok 4 szólamra), dalárda alakul közülök, a tanítónövények segítségével. S ha *kifejezésre, előadási készségre* (mi az életben oly fontos) *tettek szert, a nyilvánosság elé lépnek.* Szindarabot tanulnak be a titkár tanítónövények és mások segítségével, s a nyilvánosság előtt egy estély s táncmulatság keretében előadják. A hazafias ünnepeket (november 19. március 15.) a tagok szereplései töltik ki. A tagok rendelkezésére áll a terjedelmes könyvtár, melyet szorgalmasan látogatnak. Gyűlések előtt a tagok szórakoztatására szolgál egy dominó, sakk; a tulajdonképeni szellemi részt illetőleg a napi és különböző szépirodalmi lapok (Uj Idők, Vasárnapi Ujság, Tolnai Világlapja, Pesti Hírlap, Budapesti Hírlap stb.)

Láthatjuk a példát. Most csak az a kérdés merülhet fel, mit valósíthat meg mindezekből egy falusi tanító, kinek nem áll rendelkezésére ennyi eszköz, ki oly faluban működik, hol a kultúra, intelligencia alig van, vagy egyáltalában nincs.

Természetesen sok függ a körülményektől! De minden eszközt, alkalmat meg kell ragadni. Pl. szavalni ő is taníthat, s

maga is mintát adhat. Dalárdát szervezhet! A falu intelligenciáját szabadelőadásra, felolvasásra kérheti fel (pap, jegyző: vallás-erkölcsös kifejtés, közjogi, magánjogi ismeretek) stb. Vetített képek kísért felolvasásokat is tarthat (a vidéken már több helyen rendszeresen folyik. A K. I. V. E.-hez forduljunk e tekintetben Nyitrára). Színelőadásokat rendezhet. (Ennek jövedelméből fedezheti a vetített képek, könyvek árát, a kör kiadásait) Ha a faluban van könyvtár, bocsássa az egyesület rendelkezésére is. Hazafias ünnepeket tartson. S száz meg százféle irányban fejtheti ki, irányíthatja a tanító az ifjúsági egyesület működését.

Karolják fel ezeket a tanítók. Létesítsenek ifjúsági egyesületeket. S ha majd tízezer ilyen egyesülete lesz Magyarországnak, népünk is kulturáltabb lesz s akkor előbb beteljesedik Széchenyi mondanca: „Magyarország nem volt, hanem lesz!”

Farkas Gábor.

A husárok.

Szerény ibolya gyanánt húzódik meg a napilapok hasábján az a híradás, hogy a földművelésügyi miniszter legújabb rendeletében megszabta, hogy a mézások és henteseknek az eladott húshoz mennyi nyomtatékot, magyarul mondva csontot szabad adni s természetesen s azt a húshoz hasonló árban megfizettetni. A nyomtatéknak ugyanis megvolt az a nagybecsű tulajdonsága, hogy az ára sohasem volt alacsonyabb: mint magáé a húsé, holott mindenki tudja, hogy az emberi élvezetre

csakis a hus alkalmas, a nyomtaték legfeljebb a kutyáknak való. A mézások éppen ezért nagyon szerették a nyomtatékot, hiszen ez volt az a téglá, amelyből a mézások holt bizonyossággal bekövetkező házainak alapját lerakták. A nyomtaték volt az emberiségen uralkodó mézások dinasztia legszilárdabb fundamentuma. Nem is csoda tehát, ha a mézások tuloilon tul szerették a nyomtatékot, a husfogasztó közönség ellenben halálosan utálta. Most azonban valószínűleg változni fog a helyzet, a publikum is kegyelbe veszi a nyomtatékot, különösen ha megmarad olyan kicsinynek mint azt a miniszteri rendelet megszabja. Mert hát a nyomtaték jó, a levest izesebbé teszi, csak egy megátalkodott rossz tulajdonsága volt, hogy t. i. megenni nem lehetett, s ennek dacára mint élelmiszert adták el.

A földművelésügyi miniszternek e rendelethez világos bizonyítéka annak, hogy a mézások és hentesipar nagyon sok tekintetben rá szorul az egészséges reformokra. Kinek jutott volna eszébe, hogy még a nyomtatékot is meg kell rendszabályozni? A mai sanyarú viszonyok között nagyon sokan gondolkozhatnak így: bánja a kő a nyomtatékot, utóvégre a Bodri kutyának is kell valami, amin elrágódjék. Ne a nyomtatékról rendelkezék a földművelésügyi miniszter ur, hanem arra gondoljon ki valami orvosságot, hogy a *husárok mindenkor a viszonyoknak megfelelőek legyenek.*

Mert amikor kissé megdrágul a vágómarha, a mézások sietnek a husárok fölemelésével, de bezeg mikor olcsóbbodás áll be a vágóállatok vásárlása terén

Kocsmárosné arany virág,
Ide a legjobb borát,
Vén legyen mint a nagypapám
És tüzes, mint ifjú babám.

Húzd rá cigány, húzzad jobban!
Táncolni való kedvem van.
Eltáncolom a pénzemet,
Kitáncolom a lelkemet.

Bekopognak az ablakon,
Nezúgjak olyan nagyon.
Azt üzeni az uraság,
Mert lefeküdt, aludni vágy.

Ördög bújjék az uradba,
Te pedig menj a pokolba.
Húzd rá cigány, csak azért is,
Ha mindjárt az ingemért is.

Megint jönnek, kopogtatnak,
Csendesebben vigadjanak.
Isten áldja meg kendteket,
Szegény édes anyám beteg.

Feleletet egyik sem ad,
Kihörpentik boraikat,
Végét vetik a zenének,
Haza mennek a legények.

Két könyvről.

Kersék János, a lévai Reviczky-társaság főtitkára, most egyszerre és egyszeren váratlanul két könyvvel lepte meg a nyilvánosságot. Az egyikbe csengő-bongó verseit, a második pedig hangulatos dalait foglalta össze. Amannak a címe *Aranyerdőből kifelé*, emennek meg *Muzsikálnak*. *Kersék János*nak ez a két újabb könyve — a nem rég megjelent *vaskos Hegedős énekek* után — arról tesz tanubizonyosságot, hogy szerzőjük igen termékeny pöéta, akinek a lantja a legkisebb szellő érintésére is rezonál: hangot a i.

Kersék János széles skálájú és kaleidoskopszerűen változatos lyrája: szíve, lelke gazdag érzelmeinek meleg és őszinte tolmácsolója, mint az írásának minden sorából kiárad. Költészete a multak hagyományaira épült föl, a multból belekapcsolódik a jelenbe, a „holnaposság” legcsekélyebb jele nélkül. Nyelve zamatos, tösgyökörös magyar, de nem az az erőteljes földszagu, melylyel újabban némely írő népieskedik, hanem színes, kifejező, erőteljes és mégis hajlékony.

Kersék János sokat jár vissza a multba, szeret rekriminálni. Egyik versében föl is teszi a kérdést, hogy *Mit ér a Ma tegnap nélkül?* Bár fájó szívvel siratja is az el nem csökölt csököket, a teljesületlen álmokat

és a reménytelen reményeket. A multakon való csendes elmélyedés jellemzi verseit, melyekben a bánatos, lemondó hang dominál, de sehol sem lázadozik, némely helyen optimisztikus is, sőt az elért szerelemben megbékülve még örvendező is tud lenni. Több versében mint pl. *Az aranyerdőből kifelé* címűben, melytől az egyik kötet is címét nyerte, tűnő ifjúságán mereng. Ezeket a verseket olvasva úgy érzi magát az ember, mintha a párával belepett ablakon keresztül méla őszi táj terülne elébe, minek láttára valami kimondhatatlan, de enyhe érzés periti hálójába szívét, az elérhetetlen vágakozás az elmúlt virágos tavasz, a tüzes nyár után, mely már vissza nem jön soha többé. . . . Mert az a tavasz, az a nyár ami majd ezután tüzi le ránk aranyos sugarait, az csak egy újabb idő lesz, de nem az a régi, mely annál szebbnek, annál ragyogóbbnak tűnik föl előttünk álmódosásainak közben a multak ködfoszlánynak át, mennél jobban távolodunk el tőle, mennél messzebb hagyjuk magunk mögött az aranyerdőt. Az aranyerdőt: az ifjúságot, melyből még egy elmosódott dallam, egy vidám nótá apró töredéke a fülünkben cseng, egy titokban elcsattant csök édes ize mintha még az ajkunkon lebegne és erzenők kedves szorítását egy bárszoros fehér kis kéznek, mikor a kiskapuban bucsuztunk el egy holdsugáros

ők kegyesen fentartják a régi magas árakat, pedig a viszonyosság elve azt parancsolja, hogy ilyenkor a husárok is aránylag szálljanak le. Hát ezt az állapotot igazán nem lehet tovább tűrni. Országszerte megmódsultak már a városi hatóságok, hogy hatóságú mézszárazékek felállítását által konkurrenciát csináljanak a jól táplált mézszárosoknak és ennek még mindenütt megvolt a kellő eredménye, a mézszárosok egykettőre bejelentették a husároknak normálisan való leszállítását, mert mindenki az olcsóbb hatósági székben vásárolta be szükségletét. Azt nem kívánja senki az egyébként tiszteletre méltó mézszárosmesterektől, hogy ingyen dolgozzanak a husfogyasztókra, de a mai súlyos gazdasági viszonyok között elégedjenek meg ők is a szerényebb, de tisztességes polgári haszonnal s ne hájgák túl annak megengedhető kereteit, mert akkor a közönség ellenszenvé ellenük fordul, mint mostanában is. Különben már Léván is ezzel kezd foglalkozni az illetékes hatóság, hogy megfelelő intézkedésekkel a horribilis magasságban lebegő husárakat lehetőleg arányosabbra szállítsa le.

HIREK.

Tanügyi kinevezések. A kultuszminiszter Tomcsányi János Bars megyei kir. tanfelügyelőjét a VII. jezsuita osztályba, Kiss László kiskunfélegyházi rk. népiskolai tanítót a lévai áll. tanítóképzőintézet gyakori iskolájának tanítójává nevezte ki s a X. fizosztályba sorozta.

Illatos tavaszi estén a szőke haju lánytól kinek arca még előtűnik vibrál gondolatban. Bár általánosságban szomorú tónus az alapja Kersék János verseinek, de azért vannak csapongókedvű költeményei is, mint a *Muzsikaszó* című kötetben a *Osítri a mesékönyvből* c. rész, ahol már valami könnyed vidámság csillog ki a sorok közül, megaranyozva a jó kedély által, de a rezignált csendes bánat alól itt sem tud egészen felszabadulni a költő lelke. Ennek a kötetnek az elejét sok szép magyar műdal foglalja el, csupán csak arra várva, hogy hozzáértő ember kottára tegye s aztán szelvényben, hosszában dalolhassák őket.

Az *Aranyerdőből kifelé* c. könyvben pedig a *Tárogató* ciklusban hazafias, lelkes hangú énekek szólnak vitéz eleinkről, bus dallamok a hazáról, mint a sziverehető ősi kurucdalok, a magyar szenvedésről.

A két figyelemreméltó könyv méltán keletkezik föl az irodalombarátok érdeklődéséért. Aki kerébe veszi, mindenki szeretettel fog lapozni benne és igazi gyönyörűséget fog találni Kersék János lelkének változatos, sokszínű virágaiban, mit két illatos csokorba kötve nyújtott át a közérdeklődésnek.

K. C.

— Báró Kürthy diszpolgársága. Aranyosmarót nagyközség képviselőtestülete, mint azt annak idejében jelentettük, báró Kürthy Lajost, Bars megyének volt főispánját, a község fejlesztése körül szerzett érdemeiért diszpolgárává választotta meg. A diszpolgárságról szóló oklevelet szombaton adta át dr. *Belicza Pál* vezetésével egy küldöttség Kürthy Lajosnak, Turóc- és Zólyom vármegyék jelenlegi főispánjának Budapesten, a munkapárt klubjában. A község küldöttségéhez csatlakozott volt *Keltz* főispán is. Az oklevél átadása után a báró a küldöttség tagjait a Hungáriában vendégeül látta. A munkapárt több tagja által képviseltette magát az átadási ünnepélyen.

— Az új polgári perrendtartás. Az igazságügyi miniszter az új polgári perrendtartás ismertetésére az ar.-maróti törvényszék-nél dr. *Marschalkó János* ítélőtáblai bírót bízta meg, aki idevágó előadásait e hó 3—8-ika közötti időben tartotta meg a törvényszék dísztermében a központi- és vidéki bírák, az ügyészi, közjegyzői és ügyvédi kar nagy érdeklődése mellett.

— Nem lesz többé vármegyei restauráció. A képviselőház e héten elfogadta a belügyminiszter törvényjavaslatát a megyei tisztviselők megbízatásának meghosszabbításáról. Ez a javaslat az állami közigazgatás előkészítése. Ugyanis a jövőben már nem a megyebizottsági tagok fogják választani a vármegyei tisztviselőket, hanem a kormány nevezi ki őket. A javaslat az 1913. év végével lejárt hivatali megbízatást a törvényhozás újabb intézkedéséig, de legfőképpen az 1914. év végéig meghosszabbítja. A javaslat megokolása arra utal, hogy a jelenlegi vármegyei tisztviselők megbízatásának hat évi tartama 1913. december 31-én jár le. Tekintettel arra, hogy a vármegyei közigazgatás újjászervezése a kormány programjának egyik leglényegesebb pontja, hogy a reform előmunkálatai már folyamatban vannak és az erre vonatkozó törvényjavaslat előreláthatóan még ebben az évben, de mindenesetre a jövő év elején a törvényhozás elé kerül; tekintettel továbbá arra, hogy az újjászervezés során a vármegyei tisztviselők választási rendszerének további fentartása — a kormány álláspontja szerint — kizártnak vehető: nem volna célja, hogy a vármegyei közönsége a tisztviselőválasztás izgalmainak, maguk a tisztviselők ez izgalmon felül a választások esélyeinek is kitéessenek akkor, amikor a közeljövőben a közigazgatás újjászervezésének, illetőleg ezzel kapcsolatban a kinevezési rendszernek életbeléptetésével a választott tisztviselők megbízatásának amugy is meg kell majd szűnnie és a tisztviselői állásokat a kinevezett tisztviselőknél kell majd elfoglalniok.

— A nyitra—lévai vasút. Nyitra megyének minap megtartott közgyűlésén, amint olvassuk, Craus főispán jelentéseinek során előadta, hogy a kereskedelemügyi mi-

niszter nagy érdeklődést tanúsít a nyitra—lévai vasút ügye iránt. — Igazán kívánatos ennek a vasuti vonalnak mennél előbbi kiépítése.

— A csendőrség köréből Sikoraszky Zsigmond csendőr százados, az ipolysági szárny parancsnoka, szemlélt tartott a Bars megyében elhelyezett s a szárny körletébe tartozó csendőrségek fölött. A szemlélt csütörtökön fejezte be Léván.

— A zselizi kaszinó jubileuma. A zselizi kaszinó fennállásának tíz éves évfordulóját e hó 22-én estély keretében ünnepli meg s ugyanakkor tartja meg új épületének felavatását is. A zselizvidéki intelligencia — melynek a jubiláló kaszinó mindég kedves gyűlőhelye volt — nagyban készül az ünnepségre.

— Állatdíjazás. A bars megyei gazdasági egyesület e hó 20-án Gesztőd községben tenyészszarvasmarha díjazást rendez. Díjazatnak bonyhádi és simenthali tehének borjival vagy anélkül és egy éven felüli üszök. A díjazáson 300 koronát osztanak ki a kisgazdák között.

— Házasság. Kostyál János nagysárori közjegyző a napokban tartotta esküvőjét Király Gizi ottani tanítónővel.

— Tűzek. Tegnap, pénteken hajnalban fél 3 órakor kigyuladt *Agárdy Sándor* asztalosmesternek cserépszindelyel fedett háza s az Eötvös-utcai oldalán leégett. A tüzet az éjszakai járókelők vették észre, akik azonnal föllármázták a szomszédokat és a rendőrséget. Majdnem egy óra múlva megérkezett a tűzoltóság is (mert még nem vagyunk annyira, hogy a rendőrséget telefon kapcsolatná össze a tűzoltókkal), de csak nehezen teljesíthette feladatát, mert alig tudott vízhez jutni. A szerencsétlenségben az volt a szerencse, hogy a tűz előtt eső volt, így a hatalmas szelben szerte röpködő szikrák a szomszéd épületek nedves födelén hatástalanok voltak. A tüzet hat órakor oltották el, ami nehéz munka volt, mert az asztalosműhelybe is már csaknem beégett. A hatóságai tűzvizsgálat még nem volt megtartva, így a tűz keletkezésének okát nem tudjuk. — Az elmúlt héten a vidéken is voltak tűzek. Többölon egy lakóház és négy pajta, Óbarson pedig egy lakóház égett le.

— Színészet Léván. Csütörtökön fejezte be *Könyves Jenő* staggione színtársulata a Városi színházban négy estére terjedő előadásait. A közönség nagyon köszönyösen viseltette a színtársulat iránt, pedig megérdemelte volna a pártolást, mivel meglehetősen jó előadásokat produkált és a kis számú közönség, mely esténként végignézte az előadásokat, szíves tapsokban fejezte ki elismerését.

— Időjárások és regulák. November elején még olyan enyhe idő volt, hogy mindenszentekkor a temetőben több siron láttunk virítani futórózsát ám az idő csakhamar esős, hűvösre változott. *Sirius* jós-

lása szerint pedig még havazás is lesz ebben a hónapban. Amint jősszél, eső, hó, viharos szelek fognak átvonulni az országon, egy szóval kátikusnak készül a hátra levő november s csupán egy-két szép napot várhatunk még tőle. De tekintettel arra, hogy az idej abnormis időjárás a szokottnál is gyakrabban rácsófolt az időzősokra, könnyen meglehet, hogy most sem lesz máskülönb. Az időjárásra különben a régi öregeknek érdekes megfigyelései voltak, amiből aztán jósoltak az időre. Az egyik ilyen „regula” azt mondja: Mindenszentek napján végül le a cserfáról egy ágat. Ha száraz belül, akkor száraz tél, ha nedves, nedves lesz a tél is. Aztán meg ha mindenszentek napja nedves, lágy telet, ha tiszta, az kemény telet jelent. Ha Márton ludjának mellcsontja fehér, sok hó, ha fekete, akkor csunya esők lesznek a télen. Márton sokszor fehér lovon szokott jönni. Hosszu és kemény tél lesz: ha sok komló, makk és kemény magu gyümölcs termett. Végül szintén ilyen tél lesz. ha november száraz és nem fagy. Aki teheti, az megfigyelheti, hogy be-e vágnak ezek a regulák, amit az öregek olyan hittel vallottak sőt ma is vallanak.

— A lévai temetkezési társulat e hó 14-én tartotta meg évi közgyűlését a kath. körben Báthy László védnök és Pély István elnöklétével. Az elnökség bejelentette, hogy a 3080 tagot számláló társulat ezidőszaki vagyonra 71000 koronára rug. A közgyűlés ezután a keresztény munkásegyletek 8000 és a kath. legényegyletnek 2500 korona kölcsönt szavazott meg. Majd bizottságot küldött ki a temetkezési segélyek felemelésének tárgyalására azzal, hogy az ügy előkészítése után az ecéből összehívandó rendkívüli közgyűlés fog határozni felette. Végül a választásokat ejtették meg: a Rácz János halálával megüresedett elnöki tisztségre egyhangulag Pély Istvánt, pénztáros-sá Bartos Istvánt és szavazás útján jegyzővé Stugel Józsefet választotta meg a közgyűlés.

— A Balassagyarmati Dalegylet ma esti nagy hangversenye iránt nemcsak városunkban, de az egész megyében nagy az érdeklődés. A dalegylet este 7 órakor érkezik meg Csata felől, Jankovics Ferenc áll főgim. igazgató, dalegyleti elnök vezetése mellett. A hangverseny alkalmából városunknak illusztris vendége is lesz, gróf Mailáth J. Géza nagybirtokos, a dalegylet díszelnöke személyében, ki eljön a dalárdával a hangversenyre, hogy szemtanúja legyen sikerének. Most már csak a közönségen múlik, hogy a balassagyarmati dalárda kedves emlékké távozzon körünkől.

— Önként jelentkezett sikkasztó. A lévai rendőrségen megjelent Szabó Imre pincér, utóbb szénkihordó és előadta, hogy Budapesten gazdája 125 koronát bízott rá, hogy azt a postára adja föl, ő azonban a pénzlet megszökött és azt elmulatta. Letartóztaták.

— Az Frzsébet Filléregylet felruházási ünnepélyt tart f. hó 19-én, szerdán d. u. 5 órakor a hitközségi tanácsteremben. Az ünnepélyen szívesen lát tagokat és érdeklődőket az Elnökség.

— Vesztett ebek. Ugyálszik, hogy Bars megyében a kutyák között járványszerűen lépett fel a vesztettség, mert eddig már hat községben kellett elrendelni az ebzárlatot. E hó 13-án egy faluról betévedt vesztett eb két kis gyermeket megharapott Léván. A gyermekeket azonnal Budapestre, a Pasteur-institutba szállították, a rendőrség pedig elrendelte az ebzárlatot.

— Halalozás. Az aranyosmaróti járásbeli segédjegyzők fájdalomtól telt szívvel tudták velünk gyászolpon, hogy szeretett kartársuk Szeghő Béla, beládi segédjegyző, rövid szenvedés után 61 éves korában meghalt. Temetése 11-én ment végbe Aranyosmaróton. — Spitz Mórné, szül. Schönstein Mária e hó 11-én életének 48-ik és boldog házasságának 26-ik évében meghalt Ujbányán. Temetése 13-án d. u. ment végbe nagy részvét mellett. A megboldogultat Léván is számos rokona gyászolja. — Weisz Mór érdemes lévai polgár, szesz-nagykereskedő, csütörtökön este 86 éves korában aggkorivegkimerülés következtében meghalt, két évre követvén jótékonyágáról közismert feleségét a sirba, tiszteletreméltó és nagykiterjedésű családjának mély fájdalomára. A megboldogult öreg ur már fél év óta gyöngékedett éveinek sulya alatt. Temetése vasárnap d. u. 1 órakor lesz. Halálát gyászolják gyermekei Schwarc Izorné, sz. Weisz Hermin, Weisz Benő, a lévai keresk. bank igazgatója, Kálmán, dr. Priszner Gyuláné, sz. Weisz Mici, Géza, Gyula és Goldner Miksáné, sz. Weisz Camilla.

— Esküdtzéki tárgyalások. Aranyosmarótról jelentik nekünk, hogy a kir. törvényszék esküdtbírószágnak oszi ülészeke e hó 10—11 és 12-én volt. Az első nap Kovács Jenő 21 éves sáori cigány bűnügyében ítélkezett az esküdtbírószágnak. A kir. törvényszék elnöke Gaal Homoky Kálmán, szavazó bírái pedig Kraicz Ernő és Rácz Ármán voltak. A vádat Lopusny Ottó kir. ügyész, a védelmet Belicza István ügyvéd-jelölt látta el. Jegyzőkönyvet Gázso László. Az ügyész erős felindulásban elkövetett szándékos emberölés büntette miatt emel vádat Kovács Jenő ellen, melyet nevezett az által követett el, hogy Sárközi Molnár Lajost, ki szeretőjét súlyosan bántalmazta, leszurta. Az esküdtek a főkérdésre adott válaszukban bűnösnek mondták Kovács Jenőt. Az esküdtek igazmondása után a törvényszék a vádlottat 2 évi börtönrre ítélte, ebből beszámított 5 hónapi vizsgál-lati fogságot. — Halált okozó súlyos testi sértés büntetével vádolt Pozbay Jánosné sz. Gubov Mária barsbaracscai lakos bűnügyében Kröner Géza elnököl. A szavazó bírák dr. Jakubovics József, Gaal Homoky Kálmán, a jegyzőkönyvvezető Török Emil. A vád részéről dr. Terebessy, a védelem részéről dr. Ardó Sándor vannak jelen. A vádlott Mészáros Jánosné sz. Gyurgyovics Juliannát sósavval öntötte le arcán, ki a szenvedett sérülések folytán elhalt. Férje már évek óta kinozta vádlottat, kinek élete férje mellett valóságos kálvária volt. Keserű-égét fokozta az, hogy vetélytársnőjétől Mészáros Jánosnétól is, férje szeretőjétől, folytonos megaláztatásoknak volt kitéve, ezek feletti elkeseredésében követte el tettét. Az esküdtszék a védő nagyhatása beszéde után a vádlottat ugyan bűnösnek mondta ki, de alkalmazta azon kiségitő főkérdést, hogy a vád lott jogos védelem folytán cselekedett. Ezen verdikt alapján a törvényszék ítélete felmentő volt, mely ellen, valamint a verdikt ellen az ügyész semmiféle panaszt jelentett be, mert az esküdtek a jogos védelem alkalmazását állapították meg.

— Katonai kinevezések. A király Vellisch Imre honvéddnadnagyot főhadnaggyá, Lipovniczy Kálmán zászlót hadnaggyá és dr. Röhonyi Miklós csász. és kir. katonai állatorvost, városunk szülöttét, aki a bécsi állatorvosi főiskola bakteriologiai osztályán tanársegéd, főhadnaggyá nevezte ki.

— A léva-nagysurányi vasút közgazgatási bejárását tegnap, pénteken kezdték meg a földmívelésügyi, kereskedelemügyi és hadügyi miniszteriumok képviselői, továbbá a többi illetékes faktorok közbenjöttével. A közgazgatási bejárás előtt értekezlet volt Léván a városháza tanácstermében, ahol Bars megye képviselőlembere megjelent Mailáth aispán, dr. Persay fő-ügyész, Bodor műszaki tanácsos és az érdekeltek járáso, községek és Léva város kiküldöttei, akiknek a vasutat építő cég megbízottai bemutatták a vasut terveit s az időközben azokon eszközölt kisebb változtatásokat. Eszerint a vasut ügye szépen halad a megvalósulás felé.

— A vonat elé vetette magát. Buzsinszky János galiciai származású 33 éves lévai kéményseprő segéd e hó 11-én a Léváról Garamberzencére haladó vonat elé vetette magát a II. számú örháznál. A vonat kerek-ei a szerencsétlen ember jobb lábszárát és temporát súlyosan összezúzták. A lévai kórházba szállították, ahol a rendőrség másnap kihallgatta; azt mondta, hogy tettét életunságból követte el. Fölgyógyuláshoz remény van.

— A Lévai Apolló Mozgósínház vasárnapi műsorán egy gyönyörű meséjű és pazar kiállítású 3 felvonású dráma kerül előadásra *Az utolsó esők címen*. E darabot a párisi Comédie Française legjobb művészei valóban nagyszerűen adják elő. A nagy kedveltségnek örvendő Pathé-újság a világg legérdekesebb több lezajlott eseményeit mutatja be szép képekben. Mint természeti kép, az autilopvadászat szerepel a műsoron, melyet még a szokottvidám és szórakoztató képek tesznek változatos élnékségűvé.

— Tisztviselők értekezlete a lakbér ügyében. A lévai köztisztviselők arra való tekintettel, hogy a közgazgatási bíróság megállapította, hogy a városoknak lakbér-össztályokba téves beosztása esetén a lakbértöbblet már 1908. év utolsó bérnegyedétől jár, holott a helybeli köztisztviselők a lakbértöbbletet csupán 1911. július havától kaptak meg, f. hó 16-án d. e. 11 órakor Holló Sándor elnöklété alatt a városháza kis tanácstermében értekezletet tartanak és ebből kifolyólag kérni fogják illetékes helyen, hogy a lakbér differenzia utólagosan utaltassék ki számukra 1908. év utolsó negyedétől 1911. július haváig.

— Gazdák gyűlése. A bars megyei gazd. egyesület szombaton rendez közgyűlést tartott Léván Dombay Vilmos elnökletével. A közgyűlés az elhunyt Zongor János tb. elnök érdemeit jegyzőkönyvében megörökíteni s a családhoz részvétiratot intézni elhatározta. Az Országos magyar gazd. egyesület tanügyi szakosztályának a népfőiskolák szervezetére vonatkozó tervezetét, mely az alsó néposztály szellemi fejlesztését akarja elérni, nem tartotta célrevezetőnek, hanem az elnökség indítványára kimondta, hogy mivel e célnak jobban megfelel a polgári iskoláknak általánosítása és az ismétlődő gazdasági iskolák alaposabb kifejlesztése, ezen célból illetékes helyen előterjesztést tesz, hogy a tanítók kötelezessenek a gazdasági tanfolyamok hallgatására, gondoskodás történjék a gazdasági ismétlődő iskolák megfelelő felszerelésére és hogy a tanítók eme iskolák vezetéséért megfelelő díjazásban részesítenessék. A közgyűlés ezután a jövő é. elején Léván gazd. akadémiai tanárok által tartandó előadások programját megállapította, majd a titkár tett jelentést a f. évi állatdíjazásokról és a

mult héten befejeződött tejelési versenyről. A titkár előterjesztette Szilárd Henrik lévai földművelőnek a földmívelésügyi miniszteriumhoz intézett ama kérelmét, hogy a Léva négy holdon próbaképpen létesítendő bolgárkertészeti anyagi támogatásban részesítse. A közgyűlés kimondta, hogy mivel a lévai kisgazdákban is volna hajlandóság bolgár rendszerű konyhakertészet létesítésére s ebben csupán hozzá nem értésük tartja őket vissza, a kísérleti telep létesítésére vonatkozó kérvényt pártolólág terjeszti fel a miniszteriumhoz s egyben azt is elhatározza, hogy azon esetben, hogy a miniszterium a kért támogatást nem adná meg úgy az egyesület legfeljebb kétezer koronával hozzájárul a telep létesítéséhez, mivel szemben kötelezi Szilárd Henriket, hogy a telep jövedelmének felét az egyesületnek adja át s megengedi, hogy a telepen a kisgazdák e téren szakismereteket szerezhessenek. Ezután megbízott a titkár a barsendréi gazdakör részére egy vetítógép beszerzésére, melynek költségére a földm. min. ötszáz koronát utal ki. A Gazdasági egyesületek országos szövetségének december hónapban tartandó nagygyűlésére a közgyűlés Kazy Jánost, Lakner Aladárt, Benkovits Gézát, Szentiványi Egont és Krajsik Jenő titkárt küldte ki. Az OMGE. 1914. év tavaszán országos tengeri kiállítás rendez, melyen résztvenni az egyesület elhatározta. A marosvásárhelyi földm. miniszteri kirendeltség értesítése tudomásul vétetett, melyszert az árvíz által károsult vidékről minden mezőgazdasági munkára közvetlen munkásokat, eziránt a Marosvásárhelyen székelő kirendeltséghez lehet fordulni. A közgyűlés után Dombay Vilmos szűp beszédben emlékezett meg *Khrendl János* kir. tanácsosról, az egyesület tb. alelnökéről aki mostanában töltötte be életének 80-ik évét. A közgyűlés elhatározta, hogy az egyesületnek két cikluson át volt tevékeny elnökét ebből az alkalomból üdvözlölni fogja.

— **Benkő sorsjegye bankó!** Köztudomásu hogy a m. kir. szab. osztályosjáték tervezete a legkedvezőbb nyeresési esélyeket nyújtja. Nagy nyereségek mellett számos kisebb nyereségek vannak és különösen az, hogy a fele a kibocsátott sorsjegyeknek — tehát minden második — nyer, az oka, hogy aki csak teheti, kipróbálja szerencsáját. Ezer és ezer ember lett ily uton szegényből gazdaggá. Az új sorsjáték I. osztályának húzása november 20-án lesz. Tegyen szerencsekísérletet és vásároljon sorsjegyet az ismert Benkő Bank r. t. (Budapest, Andrássy ut. 60.) hol pontosan és lelkiismeretesen szolgálják ki a vevőket és mert Benkő sorsjegye Bankó!!

— **A miniszteri kirendeltségek megszüntetése.** A földmívelésügyi miniszterium 1914. május elsőjével megszünteti kirendeltségeit, melyek eddig sokat tettek a körletükbe tartozó területek gazdasági megerősítésének érdekében. A kirendeltségek kiadásait már nem is vették föl a költségvetésbe. Erre az elhatározásra az bírta rá a miniszteriumot, hogy mivel a földmívelésügyi miniszterium ügyeit az államotított közgazdaság fogja intézni, így a földmívelésügyi kirendeltségeknek szükségessége megszűnik. Eszerint föloszlatják a Zsolnán székelő

felvidéki kirendeltséget is, melyhez Bars megye is tartozik. Ezt a jelentést azonban utóbb oda módosították, hogy csupán csak a felvidéki kirendeltség területi beosztásának megmáltásáról van szó.

Tegyen Ön egy kísérletet!

„CARNEVAL“

(törvényileg védve)

✚ A LÉTEZŐ LEGJOBB ✚
HYGIENIKUS GUMI KÜLÖNLEGESSÉG

Jótállás minden darabért.

Ára tucatonként 6 korona.

Kapható a központban

BÜCHLER GYULANAL

WIEN, VII., KAISERSTRASSE 109.

Képes magyar árjegyzék ingyen. (zárt borítékban)

20 fillér bélyeg ellenében.

Vízszelalárucitók magas jutalék.

4169/1913 tkvi szám.

Árverési hirdetményi kivonat.

A lévai kir. járásbírósg mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy Hermann Buse végrehajthatónak Kovácsik János Jakab és társai végrehajtást szenvedők elleni végrehajtási ügyében a végrehajtási árverést a végrehajtást szenvedők Czibulka Jánosné Kovácsik Mária és Bendek Józsefné Kovácsik Paulinának a lévai kir. járásbírósg területén Léva város határában fekvő és a lévai 143 sztkjvben A 1 sor 665 hrsz 604 ö. i. számú ház udvar és kertben való 5/6 rész illetményére 3000 korona az ottani 1257 sztkjvben. A 1 sor 1059 hrszámú szántóiban 5/6 rész illetményük e 187 korona, az ottani 358 sztkjvben. A 1 sor 1288 hrszámú rét s szántóiban 2/3 rész illetményükre 698 korona u. azoknak és Kovácsik Jánosnak a lévai 493 sztkjvben A 1-3 sorszámú kőbányában B 2741-2743 t. alatti 1/688 rész illetményükre 20 korona kikiáltási árban elrendelte még pedig a Vhn 26 § alapján akként, hogy ezen ingatlanok a megállapított kikiáltási ár kétharmadánál alacsonyabb áron eladatni nem fognak.

Ezen nyilvános bírói árverés 1913 évi december hó 20 napján dél előtti 9 órákor Léva a tkvi hatóság irattárában lesz megtartva.

Az árverelni szándékozók tartoznak az ingatlanok kikiáltási árának 10 %-át készpénzben vagy az 1881. évi LX t. cz 42 §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881 évi 3333 számú I. M. R. 8 §-ában kijelölt ova-dekképes értékpapírral a kiküldött kezéhez letenni vagy az 1881 évi LX t. cz 170 §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál történt előleges elhelyezéséről kiállított szabályos elismerésvényt átszolgáltatni mely kötelezettség alól csak a Vhn 21 §-ában megnevezettek vannak felmentve.

A kikiáltási árnál magasabb ígéret esetén a bánatpénz a Vhn 25 §-a-ának megfelelően és az ott jelzett jogkövetkezmények terhe alatt kiegyesítendő.

Kelt Léva a kir. járásbírósg min telek-

könyvi hatóságnál 1913 évi október 10 napján y. s. Pegány. kir. járásbíró.

A kiadmány hiteleül.
Bányai.
kir. tikvvezető.

**BRÁDY-féle
GYOMOR-CSEPPEK**

ezelőtt Máriacelli cseppek több, mint 30 esztendő óta úgy beváltak, hogy nélkülözhetetlenek minden háztartásban. E cseppeknek utolérhetetlenül jó hatása van emésztési zavaroknál, azután p- ratián gyomorrontás, gyomorfégés, székrekedés, fej- és gyomorgörcsök émelygés szédülés, amatlanság kólika és stb. sápkör stb. ellen. Kapható minden gyógyszerárban. Egy nagy üveg K 1.60, kis üveg -90 fillér, 6 üveget K 5.40, 3 nagy üveget K 4.80, beküldése után küld franco

BRÁDY K. gyógyszerára
a „Magy. Királyhoz“ BÉCS.
I., Fleischmarkt 2., Depot 5.
Ügyelünk a védjegyre, amely a máriacelli Szűz Mária ábrájolja, a vörösszínű csomagolásra, s az aláírásra, amely az oldalt levő kép másolata és urasítsuk vissza minden utánzatot.

Urasági elsőrendű tej üvegekben a téli hónapokban 20 fillér. Érdeklődők Neumann Adolphhoz Léva forduljanak.

Alig használt kifünő minőségű

FIKTSZ

Amerikai írógép latható írással 280 koronáért jutányos árban eladó.

Van szerencsém értesíteni a n. é. közönséget, hogy az őszi idényre nagymenyiségű honi és külföldi szöveteket szereztem bemelyekből a lehető legjutányosabban készítek különböző férfiöltönyeket. Mintakkal kívánatra házhoz is elmegyek.

Szíves pártfogást kér

ÁBRAHÁM PÁL

férfiszabó

Léva, Bottka utca 15. szám.

Wotan

A legjobb és a legtartósabb drótszálas lámpa.
Huzott drótszállal 75% árammegtakarítás.

Lámpa

Kapható villanyeszerelől üzletekben, villanyboltokban és a HÁGYAR SIEMENS-SCHUCKERT-MŰVEK-nél, Budapest, VI., Teréz-kirút 96. Gyár-utca 13.

Csak 6 kor.

1 pár férfi v. női cipő, vikszelni való bőrből 6 korona, jobb minőségű 7 kor., továbbá 1 pár elegáns box vagy sevrő amerikai férfi cipő 9, 10 és 11 korona, és ugyanazon minőségű női cipő 8, 9 és 10 kor., minden nagyságban, teljesen a megrendelő ki vánsága szerint.

**Weisz Henrik
Nagysalló.**

THIERRY A. GYÓGYSZERÉSZ BALZSAMA

Utolérhetetlen hatású tüdő- és mellbetegségeknél, eny-
híti a katarust, megszünteti a fájdalmat okozó köhö-
gést. Torokgyuladást, rekedtséget és gégehajokat megszüntet, vj-
mint lázt, különösen jó hatású gyomorgöcs polika ellen. Gyógyhaz-
aranyér és altesti bántalmaknál, liszujaja a ves ket, étvágyg. jess ti ö
segíti az emésztést. Kétfőzően bevált fogtájásnál, od as fogak, az
nél, valamint az összes száj- és torbetege sé er, büntéges ellen,
szünteti a száj vagy mogortól eredő bánt. Jó hatású pántlibagl
nál. Meggyógyít minden sebet, sebhelet, orbáncot, láztól eredő h
got kelést, szemölcsöt, égési sebeket, megfagyott testre
ket, várt és kőtetést. Fülbántalmak ellen kitűnő hatású. Min del
nál, különösen influenza, kolera vagy más járványoknál kéznél
Irjunk: Thery A. Órangyal-gyógytárának Pregrada, Roh
híts mellett.

12 kis vagy 6 dupla vagy egy nagy speciallveg 5 60 korona.

Nagyobb rendeléseknél jelentékeny árcedvenny!

Thierry A. gyógyszerész egyedül valódi Centifolia-kenőcse.

beegakadályoz s megszüntet vérmérgezést, fájdalmas oderációt leggyakrab-
s n főleslegessé tesz. Használatos gyerekágyás nőknél fájó emlők, tejme-
indt és rekedés, emiökeményedés ellen. Orbánc, feltört lábak, sebek, da-
gadt végtagok, csontszu. fekélyek. lűs, szurás, lövés, vágás vagy zu-
zodás által okozott sebeknél kitűnő gyógyhatású szer. Idegen testek eltá-
volítására mint: üveg, szálka, por, serét, tüske stb. kinővesek, karbunkulus,
képződmények, valamint rák ellen. léreg, rothadás, körömgtyülés, hólyag,
égési sebek, hosszú betegségeknél előforduló fölfekvésnél, vérkeleseknel
állfolyásnál, valamint kipállás esetén csecsemőknel stb. stb. kitűnő hatású.

2 tégely ára K 3.60 a pénz előzetes beküldése vagy utánvét mellett kapható.

Budapesten kapható: **Török József** gyógytárában, valamint az ország legtöbb gyógyszer-
tárában. Nagyban: **Thalmayer és Seitz, Kochmeister Utócai, Radanovits Testv.**
drogériákban Budapesten kapható. Ahol nincs lerakat rendeljünk közvetlenül:

Thierry A. Órangyal gyógyszerertárából, Pregrada, Rohitsch mellett.

Nőknek

a legszegényebb konyhában, mint a legfényesebb palotában egyaránt vigyázniok kell az egészségükre, mert a feleség, az anya

nélkülözhetetlen

a család egyensúlyának fentartására. A nők altesti tisztasága szoros összefüggésben van egészségükkel és feltétlenül fontos, hogy

mindennapi

toiletjük kiegészítő részét képezze a lysoform alkalmazása. A kényesebb testrészek mosásához és öblítéséhez — szóval az intim

toilettehez

hasznájanak a nők langyos vizet, melyhez kevés lysoformot öntsenek. Így tisztító és fertőtlenítő szert használnak egyszerre. A

lysoform

megóv számtalan fertőző vagy ragályos betegségtől, megszünteti az izadságot és a néha fellépő kellemetlen illatot. Tegen a lysoformmal kísérletet. Eredeti üveg **S fil-lér** minden gyógyszerertárban, vagy drogériában. Esetleg oly helyen, hol ily üzletek nincsenek, oda közvetlen is küldünk lysoformot a pénz előleges beküldése esetén.

250 grammos üveg 1.60 K

500 " " 2.50 "

1000 " " 4.60 "

Kérje tőlünk az

Égészség és Fertőtlenítés

című érdekes könyvet, melyet ingyen és bérmentve küldünk.

Dr. Keleti és Murányi
vegyészeti gyára Ujpesten.

HÁZIGOMBA ELLEN

egyetlen pusztítószer a

S E R P U L I T

MEGÖLI a házigombát és megvéd ellene.

Hatása biztos. Kérjen prospektust. Ára olcsó.

Gyártja és eladja

SERPULIT R-T. Budapest, VII. ker.

Főraktár Léván:

Szauer I. és Mór uraknál.

Teasütemények, cukorkák,
és dessert sütemények, torták elsőrendűek,
Pa fait készítményeim a legjobbak. **Bartos Henrik** cukrászdájában
Léva, Mártonffy-u. 2
Házhöz szállítandó megrendelések pontos kivételére nagy súly lesz fektetve. Naponta szetküldés a vidékre is.

Ujdonság!

gázvilágítás csövezeték nélkül
100 gyertya fény, bárhova
alkalmazható, olcsó fogyasztás,
óránként 3 fill. egyedül
megrendelhető

Szíves tudomására adom a t.
közönségnek, hogy szövet
raktáromban nagy választék áll ren-
delkezésére nyári és őszi leg-
finomabb honi és angol divat
szövetekből

Kedvező feltételek

és jutányos árak

mellét rendelést eszközlik. Kérem te-
hát ezen kedvező alkalmat felhasználni
és ruha szükségletét ilyen előnyösen
nálam beszerezni.

Kiváló tisztelettel
Borcsányi Gyula
férfiszabó.
a nagytözsde mellett.

Kálvintéren levő **Gápel
Sándor-féle borbély**
üzlethelyiség azonnal
kiadó.

Őszi ujdonságok megérkeztek

LINK BERNÁT

ujonnan nyílt úri és női divat üzletébe.

Kálmán Palota (Kossuth Lajos tér)

Női blousok és kész felső aljak, pongyolák a
legszebb kivitelben 7 kor.-tól
feljebb. Gyermek szövet- és
barchet ruhák. Női kötött kabátok K. 9.50-től feljebb. .
Piaid kendők 2.30 K.-tól feljebb.

Legnagyobb választék női és gyermekharisnyákban. Egye-
dül raktár **halsont nélküli has fűzőkben.**
Cosztüm bélések valamint díszszelvények. Nagy választék
ruhadíszekben, legújabb Malin csipkék és csipke kelmek.

Összes szabónő kellékek kaphatók.
Óriási választék Glacé és kötött keztyűkben.

Házasulandók figyelmébe!

A legmodernebb lakberendezések, melyek saját
műhelyemben készülnek, nagy választékban és szolid
árak mellett kaphatók

STEINER JÓZSEF

butor kereskedő, kárpitos és asztalosnál.
Léván, Bási-utca 1. Wertheimer-féle ház.

Kohn Manó kályhás-mester

Mozaik és Műkölap gyártó Léva.

50 % tüzelő anyag megtakarítás.

Kellemes és egészséges fűtés ha kályhát az általam feltalált módszer szerint rakatja.

Coksz és szénfűtésre igen alkalmas.

Elvállalom új kályhák és tüzhelyek elállítását a legdiszesebb kivitelig.

Továbbá a már használatban levő kályháknak az új módszerre való átalakítását.

Az építető közönség becses figyelmét felhívom saját gyártmányu

Mozaik és műkö

járda lapjaimra egyszerű és diszes kivitelben, melyek állandóan nagyobb mennyiségben raktáron vannak, vagy tetszés szerinti kivitelben is rendelhető.

30 éve fenálló

mészáros-, hentesüzlet, fűszerkereskedéssel, pálinkaméréssel és trafikkal valamint péküzlettel, házzal együtt más vállalkozás miatt Zselizén eladó. Érdeklődők felvilágosítást nyernek Klein Benő cégnél Léván.

Modern bútorok.

KÁLMÁN FERENCZ

műbutor asztalos

Zsarnócza, Barsmegye.

Raktáron tart saját készítményű legújabb stíli szobabútorokat, háló-, bédő- és konyha berendezéseket, diványokat, valamint az összes elképzelhető bútoroknak legolesőbb bevásárlási forrása.

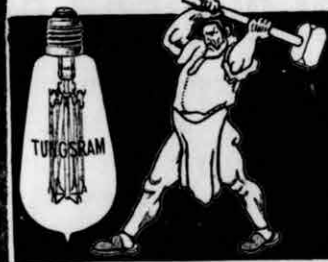
Butort saját bútorszállító-kocsiját bárhová házhoz szállít. Pontos és gyors kiszolgálás. Kívánatra **Pártoljuk a magyar ipart.**

rajzokkal bárhol megtekinthető.

Ne fogadjon el más lámpát, mint

„TUNGSRAM” val (drótlámpát

felirásu

Hazai gyártmány.

Óvakodjunk utánzatoktól!

Gyártja: az Egyesült Izzólámpa és Villamosság R. T. UJPEST 4.

SOK PÉNZT!

Fiokok: Érsekújvár, Eperjes.

takarít meg, ha ruhaszükségletét

KürtiGusztáv férfi-, fiú- és leányka ruhaáruházában szerzi be, Léva.

KOVALD fest, tisztít.

A nagyérdemű közönség tudomására juttatom, hogy

Kovald Péter és Fia,
Budapest cs. és kir. szabadalmazott kelme-, fonál- és szőrme-festő, vegytisztító és gőzmosó gyáranak képviselőjét az itteni piacon új üzlethelyiségemben Fischer Natál házában Grotte céggel szemben, folytatólag gyakorolom.

Amikor ezen vállalkozásomat a t. közönség figyelmébe ajánlom, további szives számos megbízását kérem, melynek legpontosabb eszközését sürgősen fogantatom.

Tisztelettel

PINTÉR JÓZSA
női divatterme.

KOVALD fest, tisztít.
Őszi és téli újdonságok megérkeztek. Átalakítások különösen gondosan lesznek elkészítve.

Riessner-Kályhák,

a világ legjobb és használatban legtakarékosabb folytonéói Egészségi szempontból a legideálisabb rendszer.

Egyszeri betüzeléssel egész télen ég, midáltal a sok fáradsággal és költséggel járó mindennapi betüzelés megtakarítatik. Látható tűz eredeti biztonsági szabályozó.

Gázómlás vagy robbanas teljesen kizárva, ellenben mindig egyenletes és egészséges melegség, különösen a szoba alás légrétegeiben is

Egyedüli elarúsítás, nagy választék és raktár.

Róth K.

vaskereskedése, Léva Kossuth-tér.

KÖHÖGÉS, REKEDTSÉG és HURUT
ellen nincs jobb, mint a valódi

„MENTHOMOL - CUKORKÁK”

Hatásuk gyors és biztos, nagyon kellemes jó ízűek, a gyomrot nem rontják, az étvágyat elősegítik. — A köhögési ingert, valamint a hangszálak kifáradását megakadályozzák, miért is énekesek, színészek, papok, szónokok allandoan használják. — Dohányzóknak nélkülözhetetlen a száj üdítésére és a dohányyszag eltávolítására. Ára
1 doboz 40 fillér.

Kapható minden gyógyszerárban és drogériában. — Vásárlásnál vigyázzunk a

„Menthomol” névre, melynek minden dobozán a fent látható 4 gnóm alaknak rajta kell lennie.

Gyár: **EGGER, A. FIA,**
csász. és kir. udvari szállító, Bécs.

Használjunk KABINA-féle! Viasz

szinszappant

Mosáshoz a legjobb, legtakarékosabb egyszeri átdörzsölése ezzel, felér más szappannal való 3-szoros átdörzsölésnek!

Tisztaságért szavatosság!

A cigaretta csak
akkor jó,
ha a papír

RATIO

RAGADJA MEG!
AZ-ALKALMAT
TEKINTSE-MEG *Schule*
LEVÉLPAPÍR FRANKÓ
UJDONSÁGAI!

Interurban telefon szám 12.

Tűzifa, szén és kokszt kapható

BRAUN JOZSEF és fiánál

(Honvéd-utca, Wertheimer-ház).

Vasárnap érdekes műsor kerül
bemutatásra a MOZIBAN.

Mezőgazdasági- és varrógépek legnagyobb raktára:

Knapp Dávidnál Léván.

Telefon szám 33.

Hoffner és Schrantz
Mayfarth Ph. és Tsa.
Bächer & Melichar

gépeinek vezérképiselete.

Ganz-féle motorok
állandóan üzemben
láthatók 英英英英

Műkölapos jégszekrények. Világhírű Rapid láncoskutak.

Legjobb minőségű takarmánykamrák elkészítése és felállítása jutányos árakban

MODERN BUTOROK

Kárpitos és diszitő munkák.

Teljes lakberendezések

Weisz Ármin Cégvezető: Kohn Nathan

butorkészítőnél szerezhetők be Zsarnóczán.

HOLZMANN BÓDOG

Telefon 25.

dívatáruháza Léván Kossuth Lajos-tér

Telefon 25.

Legújabb őszi újdonságok

megérkeztek.